

Baş Saife

İlk azat qırımtatar entsiklopediyası

Vikipediyağa hoş keldiñiz!

Şimdi Qırımtatarca Vikipediyada **29 717** maqale bar.

[Yardım](#)

[Til aqqında qaideler](#)

[Cemaat portalı](#)

[Meydan](#)

Elifbe indeksi: <#> [A](#) [B](#) [C](#) [Ç](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [Ğ](#) [H](#) [I](#) [İ](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [Ñ](#)
[O](#) [Ö](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [Ş](#) [T](#) [U](#) [Ü](#) [V](#) [W](#) [X](#) [Y](#) [Z](#) [Portallar](#)

Nümüneviy maqale

Roma ya da **Rum[a]** (*qırımtatar arap urufatında: رومه*) — İtaliyanıñ paytahtı ve eñ büyük şeerı. Latsio regionınıñ memuriy merkezi ve vilâyet sastusına saip Roma territorial birlemını teşkil ete. Tiber özeni yalıındadır. Roma territoriyasınıñ bir qısmı Vatikan kvazidevletine aittir.

M.e. 753 senesi qurulğan Roma Avropanıñ eñ qadimiy şeerlerinden biri, qadimiy bir tsivilizatsiyanıñ paytahtıdır. Atta antiklik devirlerde (m.e. III asır) Romağa «Ebediy Şeer» (latince *Roma Aeterna*, *Urbs Aeterna*) dey ediler. Romanı birincilerden biri romalı şairi Albius Tibull (m.e. I asır) öz ekinci elegiyasında böyle adlandırğan edi. Romanıñ «ebediyliği» aqqında ğayeler qadimiy Roma tsivilizatsiyası yıqılğan soñ bile çoqça saqlanıp qaldı, bu ise uyğun epitetni zemaneyiy tillerge ketirdi.

Romağa «yedi bayırdaki şeer» de deyler. Başta qasabalar Palatin bayırında yerleşkenler, soñra qomşu bayırlar Kapitolium ve Kvirinal yerleştirildi. Biraz soñra soñki dört bayırda (Keliya, Aventina, Eskilin ve Viminale) qasabalar peyda oldı.

Künniñ resmi

İsviçreniñ Graubünden kantonında, Şkuol belediyesinde, Zent köyündeki Zur En kemping meydançıǵında Peter Gredig yapqan «Negativ — Pozitiv» eykeli.

Bilesiñizmi?

- Afǵanıstanda iraniy tilinde laf etken bir **türk halqı** yaşay. Olar tarihiy olaraq afǵan ükümdarları tarafından quvulǵanlar. Asılları boyunca olar çöllü qırımtatarlarǵa yaqınlar.
- Burunǵı tatarlar, **Tatar Qaǵanlığı** qurıp, 402 senesi türkiy tarihta birinci kere Qaǵan unvanını aldılar.
- XVII asır **türk seyaatçısı** qırımtatar devletiniñ keçmişi ve bugüni aqqında acayip işançlı qaydlar qaldırdı.
- **Qırımtatar alimi** XVII-XVIII asırlarda matematika, astronomiya ve coǵrafiyadan çoq eser yazdı. Olar Osmanlı imperiyasında biñlernen nushada neşir etildi.
- Çeşit avropalı haritacılar Qırım Hanlığıniñ tuǵrasında üç dane qara **aqbaba** resmini sızǵanlar.
- Belli qırımtatar alim ve şairi Bekir Çoban-zade tap 1919 senesinde «**tatar tügülmen**» **degenlerge** muracaat etken edi.
- Belki tarihta birinci qara uçucı, Birinci Cian cenkiñde Osmanlı içün uçan **Ahmet Ali Çelikten**.

Hazara milliy urbasında hazara qızı

Eñ muim vaqialar

Şimdiki mevzular: Ğazze soyqırımı, Rus-ukrain cenki

- İsrail AQŞ ile beraber İranğa ücüm etti. Bu memleketlerniñ silâlı tecavuzı neticesinde İranda eñ azdan 1168 tınç sakın, şu cümleden 194 bala öldürildi.
- Romaniyada qonuşulğan qırımtatarca içün Crimean Tatar (Romania) Language Coprus (<https://tatar-tili-tilsizgasi-surasi.github.io/crimean-tatar-romania-corpus/>) adında onlayn luğat bar.

Tatar Qağanlığı, IV-VI asırlar

İsrail-Amerika raketalar ücüminden soñ İranda bir qız mektebi.

Taqvim: iyül

Doğğanlar

- İyül 6 (1919) - Rustem Müyedin, qırımtatar yazıcısı.
- İyül 28 (1964) - Daniela Merkuri, brazilli yırıcı ve yır yazıcı.

Daa: Kategoriya:İyül ayında doğğanlar

Ölgenler

- İyül 4 (1934) - Mari Sklodovska-Küri, leh-frenk fizikacı ve himiyacısı.
- İyül 15 (1904) - Anton Çehov, rus ekim ve yazıcısıdır.
- İyül 26 (2013) - Soñ Ce-gi, felsefeçi, siyasetçi, insan aqları aktivisti.

Daa: Kategoriya:İyül ayında ölgenler

Yañı bir maqale yazıp olasıñız!

Diger tillerdeki vikipediyalar

Eñ büyük vikipediyalar

[İngilizce \(English\)](#) • [Almanca \(Deutsch\)](#) • [Frenkçe \(Français\)](#) • [Lehçe \(Polski\)](#) • [Yaponca \(日本語\)](#) • [İtalyanca \(Italiano\)](#) • [Felemenkçe \(Nederlands\)](#) • [İspanca \(Español\)](#) • [Portugalca \(Português\)](#) • [Rusça \(Русский\)](#) • [İsveççe \(Svenska\)](#) • [Çince \(中文\)](#) • [Norvegce \(Norsk\)](#) • [Fince \(Suomi\)](#) • [Katalanca \(Català\)](#) • [Ukraince \(Українська\)](#) • [Türkçe \(Türkçe\)](#) • [Macarca \(Magyar\)](#) • [Çehçe \(Čeština\)](#) • [Romence \(Română\)](#) • [Volapükçe \(Volapük\)](#) • [Esperantoca \(Esperanto\)](#) • [Danca \(Dansk\)](#) • [Slovakça \(Slovenčina\)](#) • [İndonezce \(Bahasa Indonesia\)](#) • [Koreyaca \(한국어\)](#) • [Arapça \(العربية\)](#) • [İbranice \(עברית\)](#) • [Vyetnamca \(Tiếng Việt\)](#) • [Litvanca \(Lietuvių\)](#) • [Sırbca \(Српски\)](#) • [Slovençe \(Slovenščina\)](#) • [Bulğarca \(Български\)](#) • [Estonca \(Eesti\)](#) • [Farsça \(فارسی\)](#) • [Hırvatça \(Hrvatski\)](#) • [Nevarca \(नेपाल भाषा\)](#) • [Sade İngilizce \(Simple English\)](#) • [Haitice \(Kreyòl ayisyen\)](#) • [Norvegce \(nünöşk\) \(Norsk \(nynorsk\)\)](#) • [Galisçe \(Galego\)](#)

Türkiy tillerdeki vikipediyalar

[Azerbaycanca \(Azərbaycanca\)](#) • [Başqırtça \(Башҡортса\)](#) • [Çuvaşça \(Чăвашла\)](#) • [Qaraqalpaqça \(Qaraqalpaqsha\)](#) • [Qaraçay-Balqarca \(Къарачай-Малкъар\)](#) • [Qazahça \(Қазақша\)](#) • [Qırğızca \(Кыргызча\)](#) • [Özbekçe \(O‘zbekcha\)](#) • [Tatarca \(Tatarça / Татарча\)](#) • [Türkçe \(Türkçe\)](#) • [Türkmençe \(Türkmençe\)](#) • [Uyğurca \(ئۇيغۇرچە / Uyghurche\)](#) • [Yaqutça \(Саха тыла\)](#) • [Cenübiy Azerbaycanca \(گۆنئی آذربایجان تورکجه‌سی\)](#)

Ola bilir ki, bu bölükler de siziñ içün meraqlı olur

[Abhazca \(Аҧсуа\)](#) • [Avarca \(Авар\)](#) • [Belarusça \(Беларуская\)](#) • [Çeçence \(Нохчийн\)](#) • [Çingenece \(Romani / रोमानी\)](#) • [Ermenice \(Հայերեն\)](#) • [Gürcice \(ქართული\)](#) • [Kürdçe \(Kurdî / کوردی\)](#) • [Qalmuqça \(Хальмг\)](#) • [Lakça \(Лакку маз\)](#) • [Latışça \(Latviešu\)](#) • [Moğolca \(Монгол\)](#) • [Osetçe \(Иронау\)](#) • [Tasikçe \(Тоҷикӣ\)](#) • [Yunanca \(Ελληνικά\)](#) • [Zazaca \(Zazaki\)](#)

Bütün vikipediyalar cedveli